

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

**PŘEHLED VÝZKUMŮ
43**

**ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2**

BRNO 2002

Šmíd, M. 1999: Olomouc-Slavonín (okr. Olomouc), PV 40 (1997-1998), 240-241, 354.

Resumé:

Olomouc (Kataster Slavonín, Bez. Olomouc), „Horní lán“. Aunjetitzer Kultur, Kultur der Mitteldanubischen Hügelgräber, Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Gräbersfeld, Siedlung. Rettungsgrabung.

OLŠANY (okr. Prostějov)

„Zlatniska“. SMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 2.-12. dubna 2001 byl proveden v pořadí již třetí výzkum na pozemku firmy Mürdter-Dvořák, s.r.o., v Olšanech u Prostějova (popis lokality viz. v kap. Neolit). Objekty kultury mohylové se nacházely přibližně ve středu zkoumané plochy (obr. 12).

Zvláštní postavení mezi nimi zaujal objekt K503, který vedle bohaté kolekce keramiky a několika bronzových předmětů poskytl i další významný objev. Na jeho dně byl nalezen dětský pohřeb v nádobě – pithos. Novorozeneček byl umístěn v amfoře s hrdlem překrytým spodkem hrubší prstované nádoby. Objekt společně s pohřbem tvoří významný nálezový celek ze staršího vývojového úseku kultury mohylové.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Olšany (Bez. Prostějov), „Zlatniska“. Kultur der Mitteldanubischen Hügelgräber. Siedlung. Rettungsgrabung.

OPAVA (okr. Opava)

Minoritský klášter, parcela č. 496/1. KLPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Záchranný výzkum realizovaný v červenci-srpnu 2000 byl vyvolán stavební rekonstrukcí východního křídla kláštera (viz kap. Středověk a novověk). Protože stavební záměr předpokládal snížení terénu v proměnlivé mocnosti jak na rajském dvoře, tak i ve východní části ambitu a v kapitulní síni, bylo rozhodnuto ověřit rozsah dochované středověkých a novověkých vrstev šesti sondami o celkové rozloze cca 36m².

Nejstarší antropogenní aktivitu zachycenou archeologickým výzkumem byl nález žárového hrobu kultury lužických popelnicových polí v sondě S1, který tak přispěl k představě o rozsahu již známé pravěké nekropole (srov. Pavelčík 1974) rozkládající se v jihovýchodní části historického jádra Opavy. Keramické zlomky z dalších rozrušených žárových hrobů, sekundárně umístěné v mladších nálezových situacích, tvořily výraznou komponentu (cca 30%) v celkovém objemu vyzvednutých keramických nálezů. V sondách S3

a S4 byly dále při bázi sprášového půdního typu odkryty dvě kumulace spálených kostí, doprovázené několika keramickými fragmenty, které snad lze interpretovat jako jámové hroby.

Ulice Masarykova, U Pošty, parcely č. 569/1, 580. KLPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Záchranný výzkum byl vyvolán rekonstrukcí ulic U Pošty a Masarykovy v SV části historického jádra města (viz kap. Středověk a novověk). Výzkum byl realizován formou sond položených v místech bezprostředně ohrožených rekonstrukcí a výstavbou inženýrských sítí. Tyto sondy byly navíc na vybraných místech doplněny menšími odkryvy zjišťovacího charakteru. Terénní část výzkumu proběhla v měsících červenci-říjnu roku 2001 (SPÚO akce č. 15/01 a 20/01).

V sondě S1 na ulici U Pošty byly odkryty dva žárové pohřby. Na jejich dochování měla vliv skutečnost, že se v tomto prostoru sprášový půdní typ nedochoval v původní mocnosti, takže oba hroby se nacházely bezprostředně pod bází středověké vrstvy k. 113. V jednom případě (pohřeb k. 800) se jednalo o téměř celou nádobu s dochovanou kremací, uloženou v oválné jámě. Z jejího zásypu byly vyzvednuty fragmenty z dalších keramických nádob. V případě druhého, méně zahloubeného pohřbu se dochovalo pouze dno popelnice spolu s nepočetnými spálenými kostmi. Oba pohřby lze přiřadit lužické fázi KLPP.

Žárové pohřby odkryté v ulici U Pošty náleží k známému pohřebišti v JV části historického jádra města. Sekundárně umístěné fragmenty z dalších rozrušených pohřbů se nacházely v řadě mladších středověkých situací zkoumaných na výše uvedených ulicích.

Ulice Sady svobody, parcela č. 569/1. KLPP. Pohřebiště (?). Záchranný výzkum.

Záchranný výzkum (SPÚO akce č. 23/01) v září roku 2001 byl vyvolán demolicí a novou výstavbou opěrné zdi parku na okraji historického jádra města. Po demolici zdi a prohloubení základové rýhy byl na vzniklému profilu pozorován půdní typ překrytý navázkou z doby budování parku (2. pol. 19. stol.) o mocnosti cca 0,8 m. Půdní typ vzniklý na sprášovém podloží byl rozčleněn do dvou odlišně zbarvených horizontů. Oba byly v malé míře kontaminovány drobnými fragmenty mazanice a uhlíky. Z horizontu označeného jako k. 104 se navíc při začišťování profilu podařilo získat ojedinělý nezdobený střep, odpovídající svou charakteristikou keramice KLPP. S největší pravděpodobností lze spojit tento keramický nález s pohřebištěm KLPP, lokalizovaným v JV části historického jádra města.

Michal Zezula, SPÚ Ostrava, arch. odd. Opava

Literatura:

Pavelčík, J. 1974: Žárové pohřebiště v zahradě minoritského kláštera. NZ ArU ČSAV Brno, č. 2204/74.

Resumé:

Opava (Bez. Opava), Minoritenkloster, Parz. Nr. 496/1. Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

Opava (Bez. Opava), Masarykova Str., U Pošty Str., Parz. Nr. 569/1, 580. Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

Opava (Bez. Opava), Sady svobody Str., Parz. Nr. 569/1. Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Gräberfeld (?). Rettungsgrabung.

OSTOPOVICE (okr. Brno-venkov)

„Padélky“. Podolská fáze KSPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při hloubení výkopu pro kanalizaci proběhl v srpnu 2001 na katastrálním území obce Ostopovice záchranný výzkum. Trasa výkopu vedla po svahu s mírným východním sklonem a jeho polohu na ZM ČR 1:10 000 list 24-34-09 určují body vzdálené od Z s.č. a J s.č. 105:350; 112:347 mm.

Celkem bylo zachyceno, prozkoumáno a zdokumentováno 5 zahloubených pravěkých objektů různých typů. Dvě sídliště jámy a kostrový hrob je možné podle sporadických nálezů zařadit do doby bronzové. Ve dvou případech se jednalo o zásobní jámy, které poskytly keramický materiál datovatelný do podolské fáze KSPP.

Marek Lečbých, ÚAPP Brno

Resumé:

Ostopovice (Bez. Brno-venkov), „Padélky“. Podolí-Phase der Kultur der mitteldanubischen Urnenfelder. Siedlung. Rettungsgrabung.

POLEŠOVICE (okr. Uherské Hradiště)

„Nivy“. Velatická fáze KSPP. Keramický depot. Záchranný výzkum.

Při záchranném výzkumu prováděném v roce 2001 v pískovně na katastru obce Polešovice (popis lokality viz kap. Doba železná, ostatní zastoupené kultury v kap. Neolit, Eneolit) byl prozkoumán sídliště objekt kruhového půdorysu. Jáma měla průměr hrudla 220 cm, šikmé stěny a průměr spodní části 180 cm. Mírně konvexní dno dosahovalo maximální hloubky 86 cm. Zásyp byl tvořen žlutým pískem. V objektu bylo uloženo pravděpodobně 12 keramických mís datovaných do velatické fáze KSPP.

Marek Lečbých, ÚAPP Brno

Resumé:

Polešovice (Bez. Uherské Hradiště), „Nivy“. Velaticke-Phase der Kultur der mitteldanubischen Urnenfelder. Keramikhortfund. Rettungsgrabung.

PROSTĚJOV (k. ú. Čechůvky, okr. Prostějov)

„Kopaniny“. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V lednu 2001 byly zahájeny zemní práce na VTL plynovodním obchvatu Prostějova. Mezi obcemi Kralice a Čechůvky bylo v poloze „Kopaniny“ prozkoumáno větší množství pravěkých objektů, mimo jiné i z období lužických popelnicových polí (srov. kap. Neolit, Eneolit). Pravěké osídlení bylo zachyceno i SV směrem od Kopanin, za silnicí vedoucí z Kralic do Čechůvek, v poloze nesoucí název „Za Olomouckou bránou“ (viz kap. Doba železná).

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Prostějov (Kataster Čechůvky, Bez. Prostějov), „Kopaniny“. Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Siedlung. Rettungsgrabung.

PŘEROV (okr. Přerov)

Horní náměstí. VS. Kulturní vrstva. Záchranný výzkum.

V roce 2001 byla realizována komplexní rekonstrukce vodovodu a kanalizace na Horním náměstí v Přerově. Poloha naleziště je lokalizována na ZM 1:10 000, list č. 25-13-12, plocha vymezená body (v mm od Z a J s.č.) – [374,231], [376,222], [388,237], [391,248]. Výzkum byl prováděn formou sledování jednotlivých výkopů a dokumentací následně vzniklých stratigrafických profilů. V úseku výkopů před domy č. p. 22 až 25 při severní frontě náměstí byla zachycena výrazná kulturní vrstva s nálezy věteřovské skupiny. Jednalo se vesměs o fragmenty keramiky, typologicky zde byly zastoupeny např. hrnky, kofliky a misky. V menší míře tady byl zastoupen také osteologický materiál.

Jiří Kohoutek, ÚAPP Brno

Resumé:

Přerov (Bez. Přerov), Horní Platz. Věteřov-Gruppe. Kulturschicht. Rettungsgrabung.

STĚBOŘICE (okr. Opava)

„Nad Jamnickou cestou“. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Výkopem pro dálkový optický kabel byly na katastru obce Stěbořice narušeny ve dvou polohách sídliště objekty s nálezy patřícími kultuře

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:

Archeologický ústav AV ČR Brno

Královopolská 147, 612 00 Brno

E-mail: infor@iabrn.cz

<http://www.iabrn.cz>

Odpovědný redaktor:

Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.

Redakce a příprava pro tisk:

Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, PhD.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Masihi, Miroslav Lukáš

Jazyková úprava:

PhDr. Jan Balhar, CSc.

Na titulním listě:

Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova
a Pálavy (foto O. Šedo)

Tisk:

BEKROS

Náklad:

350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00